

OFFERYNNAU STATUDOL CYMRU

2000 Rhif 1163 (Cy. 91)

ARDRETHU A PHRISIO, CYMRU

Gorchymyn y Diwydiant Cyflenwi Trydan
(Gwerthoedd Ardrethol) (Cymru) 2000

Wedi'i wneud - - 30 Mawrth 2000
Yn dod i rym - - 1 Ebrill 2000

Mae Cynulliad Cenedlaethol Cymru yn gwneud y Gorchymyn canlynol drwy arfer y pwerau a roddwyd i'r Ysgrifennydd Gwladol gan adrannau 143(1) a (2) o Ddeddf Cyllid Llywodraeth Leol 1988(1) a pharagraff 3(1) a (2) o Atodlen 6 iddi ac a freiniwyd ynddo bellach(2), i'r graddau y maent yn arferadwy yng Nghymru.

RHAN 1

RHAGARWEINIOL

Enwi, cychwyn a chymhwyso

1.—(1) Enw'r Gorchymyn hwn yw Gorchymyn Diwydiant Cyflenwi Trydan (Gwerthoedd Ardrethol) (Cymru) 2000 a daw i rym ar 1 Ebrill 2000.

(2) Mae'r Gorchymyn hwn yn gymwys i Gymru'n unig.

Dehongli

2. Yn y Gorchymyn hwn —

ystyr “blwyddyn” (“*year*”) yw blwyddyn ariannol daladwy ;

ystyr “y Ddeddf” (“*the Act*”) yw Deddf Cyllid Llywodraeth Leol 1988;

ystyr “gallu cynhyrchu net a ddatgenir” (“*declared net capacity*”), mewn perthynas â pheiriannau cynhyrchu yw'r cynhyrchiad uchaf o drydan (wrth y terfynellau cynhyrchu) y gellir ei gynnal am gyfnod amhenodol, o dan yr amodau perthnasol, heb achosi niwed i'r peiriannau,

(1) 1988 p.41; Gweler adran 146(6) ar gyfer diffiniad o “prescribed”. Diwygiwyd adran 143(2) gan baragraff 72(2) o Atodlen 5 i Ddeddf Llywodraeth Leol a Thai 1989 (p.42). Diwygiwyd paragraff 3(1) a (2) o Atodlen 6 gan baragraff 38(12) a (13) o Atodlen 5 i Ddeddf 1989.
(2) Gweler Gorchymyn Cynulliad Cenedlaethol Cymru (Trosglwyddo Swyddogaethau) 1999 (O.S. 1999/672).

gan dynnu o'r gallu cynhyrchu hwnnw yr hyn a ddefnyddir gan y peiriannau, ac a fynegir mewn megawatiaid hyd at y ganfed ran agosaf o fegawat;

(At ddibenion y diffiniad hwn ar gyfer y peiriannau cynhyrchu hynny a'u hunig neu eu prif ffynhonnell ynni yw drwy losgi olew neu lo, yr amodau perthnasol yw bod y dŵ r sy'n mynd i'r system oeri yn un deg naw gradd Celsius os caiff y dŵ r oeri ei gylchredeg ar yr hereditament i'w aildefnyddio yn y system oeri, neu ym mhob achos arall deg gradd Celsius.

Ar gyfer peiriannau cynhyrchu a'u hunig neu eu prif ffynhonnell ynni yw gwynt, mae cyflymder y gwynt yn ddigon i yrru'r peiriannau cynhyrchu ar eu cynhyrchiad uchaf o drydan.

Ar gyfer peiriannau cynhyrchu a'u hunig neu eu prif ffynhonnell ynni yw dŵ r, mae llif y dŵ r yn ddigon i yrru'r peiriannau cynhyrchu ar eu cynhyrchiad uchaf o drydan.

Ar gyfer pob math arall ar beiriannau cynhyrchu yr amodau perthnasol yw, bod tymheredd yr awyr yn lleoliad yr hereditament yn ddeg gradd Celsius ac mae gwasgedd yr aer yn 1013mbar); ac

ystyr "peiriannau cynhyrchu" ("*generating plant*"), mewn perthynas â hereditament, yw peiriannau yn yr hereditament neu arno a ddefnyddir neu sydd ar gael ar gyfer eu defnyddio i'r diben o gynhyrchu trydan.

Talgrynnu Rhifau

3. Pan (ar wahân i'r erthygl hon) fydd unrhyw werth ardrethol y penderfynir arno o dan y Gorchymyn hwn yn cynnwys ffracsiwn o bunt—

- (a) rhaid talgrynnu'r ffracsiwn i un bunt os bydd yn fwy na 50c, a
- (b) rhaid anwybyddu'r ffracsiwn os bydd yn 50c neu'n llai.

Diddymiadau ac Eithriadau

4.—(1) Yn ddarostyngedig i baragraff (2), diddymir drwy hyn y canlynol gydag effaith o 1 Ebrill 2000 i'r graddau y maent yn gymwys i Gymru:

- (a) Gorchymyn Cynhyrchwyr Trydan (Gwerthoedd Ardrethol) 1994(3);
- (b) Gorchymyn Diwydiant Cyflenwi Trydan (Gwerthoedd Ardrethol) (Diwygio) 1995(4);
- (c) erthygl 2 o Orchymyn Diwydiant Cyflenwi Trydan ac Ymgymrwyr Dŵ r (Gwerthoedd Ardrethol) (Diwygio) 1996(5) a'r gyfran honno o erthygl 1 sy'n cael effaith i ddibenion erthygl 2.

(2) Bydd y Gorchymynion a grybwyllir ym mharagraff 1 yn parhau i gael effaith ar 1 Ebrill 1995 neu wedyn at ddibenion y canlynol neu at ddibenion sy'n gysylltiedig â'r canlynol—

- (a) unrhyw newid i restr a luniwyd cyn 1 Ebrill 2000; neu
- (b) unrhyw ddarpariaeth a wnaed gan reoliadau a wnaed o dan adran 58 o'r Ddeddf(6) (darpariaeth arbennig ar gyfer 1995 ac ymlaen) ynglŷn â'r swm taladwy o ran hereditament am gyfnod perthnasol fel y'i diffinnir yn yr adran honno.

(3) O.S. 1994/3282 a ddiwygiwyd gan O.S. 1995/962 ac O.S. 1996/912. Mae'r Gorchymyn hwn yn parhau effaith Gorchymyn Diwydiant Cyflenwi Trydan (Gwerthoedd Ardrethol) 1989 (O.S. 1989/2474) a Gorchymyn Cynhyrchwyr Trydan (Gwerthoedd Ardrethol) 1989 (O.S. 1989/2475) mewn perthynas â rhestr ardrethu annomestig mewn grym cyn 1 Ebrill 1995.

(4) O.S. 1995/962.

(5) O.S. 1996/912 fel y'i ddiwygiwyd.

(6) Diwygiwyd adran 58 gan baragraff 68 o Atodlen 13 i Ddeddf Cyllid Llywodraeth Leol 1989 (p.14), adran 2 o Ddeddf Ardrethu Annomestig 1994 (p.3) ac adran 1 o Ddeddf Llywodraeth Leol ac Ardrethu 1997 (p.29).

RHAN II

CYNHYRCHU TRYDAN

Gwerth Ardrethol

5.—(1) Mae erthygl 6 yn gymwys i ddsbarth ar hereditamentau y mae'r amodau ym mharagraff (2) wedi'u cyflawni yn eu cylch.

(2) Yr amodau a grybwyllir ym mharagraff (1) yw bod —

(a) yr hereditament yn cynnwys tir, peiriannau neu adeiladau a ddefnyddir at gynhyrchu trydan, neu sydd ar gael i gynhyrchu trydan a bod y defnydd hwnnw yn unig neu'n brif swyddogaeth yr hereditament a

(b) y peiriannau cynhyrchu naill ai —

(i) yn defnyddio pŵ er gwynt, llanw, neu ddŵ r fel eu prif ffynhonnell ynni; neu

(ii) a chanddynt allu cynhyrchu net a ddatgenir o 500 cilowat neu ragor.

(3) Wrth benderfynu ai cynhyrchu trydan yw prif swyddogaeth hereditament, rhaid peidio â chymryd sylw o hyn o wres a gynhyrchir yn yr hereditament neu arno ac a gynhyrchir at ddibenion nad ydynt yn ddibenion cynhyrchu trydan.

6.—(1) Yn achos hereditament sy'n dod o fewn y dosbarth a bennir yn erthygl 5, ni fydd paragraffau 2 i 2B o Atodlen 6 i'r Ddeddf(7) yn gymwys, a bydd ei werth ardrethol, yn ystod unrhyw flwyddyn, pan fydd effaith i'r rhestr berthnasol, yn swm cyfartal â'r swm cymwysadwy.

(2) Y “swm cymwysadwy” at ddibenion paragraff (1) yw'r swm fesul megawat o allu cynhyrchu net a ddatgenir o'r peiriannau cynhyrchu yn yr hereditament neu arno (wedi'i fynegi i'r ganfed ran agosaf o fegawat) wedi'i nodi yng ngholofn (2) o'r Tabl canlynol mewn perthynas â'r unig ffynhonnell ynni, neu'r brif ffynhonnell ynni, a ddefnyddir gan y peiriannau llywodraethu hynny a nodir yng ngholofn (1):

TABL

(1) Unig neu brif ffynhonnell ynni	(2) £ fesul megawat
(i) Llosgi glo	9,500
(ii) Llosgi olew	5,000
(iii) Llosgi nwy naturiol pan ddefnyddir tyrbîn ager	9,500
(iv) Llosgi nwy naturiol pan na ddefnyddir tyrbîn ager	5,000
(v) Ymholtti Niwclear a gynhyrchir gan adweithydd Magnox	6,000
(vi) Ymholtti Niwclear na chynhyrchir gan adweithydd Magnox.	14,000
(vii) Pŵ er Gwynt	2,000
(viii) Llosgi nwy o safleoedd tirlenwi	5,000

(7) Diwygiwyd baragraff 2 a mewnosodwyd paragraffau 2A a 2B gan baragraff 38(3) i (11) o Atodlen 5 i Ddeddf Llywodraeth Leol a Thai 1989.

(1) Unig neu brif ffynhonnell ynni	(2) £ fesul megawat
(ix) Llosgi cnydau a gwasarn anifeiliaid	2,000
(x) Dwr wedi'i Gronni a'i bwmpio	12,800
(xi) Trydan dŵ r	9,500
(xii) Unrhyw ffynhonnell o ynni nas rhestrir uchod.	2,000

(3) Yn yr erthygl hon ystyr “y rhestr berthnasol” yw'r rhestr ardrethu annomestig leol a luniwyd ar 1 Ebrill 2000.

RHAN III

CYNHYRCHU TRYDAN, TROSGLWYDDO A CHYFLENWI: RHESTRY CANOLOG

Dehongli

7.—(1) Yn y Rhan hon —

ystyr “blwyddyn berthnasol” (“*relevant year*”) yw unrhyw flwyddyn y mae gwerth ardrethol i'w phenderfynu yn unol â'r Gorchymyn hwn ac

ystyr “blwyddyn berthnasol flaenorol” (“*relevant preceding year*”) yw'r flwyddyn sy'n rhagflaenu blwyddyn berthnasol;

ystyr “dosbarth ar hereditamentau” (“*class of hereditaments*”) yw hyn o hereditamentau sydd i'w dangos ar y rhestr ardrethu ganolog i Gymru yn rhinwedd rheoliad 3(1) o'r Atodlen i Reoliadau'r Rhestr Ganolog a Rhan 2 ohoni ac a feddiennir gan unrhyw berson dynodedig a enwir yn yr Atodlen i'r Gorchymyn hwn;

ystyr “ffactor ailgyfrifo” (“*recalculation factor*”) mewn perthynas â dosbarth ar hereditamentau yw'r ffactor y penderfynir arno mewn perthynas â'r dosbarth hwnnw yn unol ag erthygl 9 neu 10, fel y bo'r achos;

ystyr “fformwla safonol” (“*standard formula*”) mewn perthynas â dosbarth o hereditamentau yw'r fformwla

T I U

lle —

T yw'r swm a bennir yn yr Atodlen i'r Gorchymyn hwn mewn perthynas â'r dosbarth hwnnw; a

U yw'r ffactor ailgyfrifo cymwysadwy i'r dosbarth hwnnw mewn perthynas â'r flwyddyn berthnasol.

ystyr “person dynodedig” (“*designated person*”) yw person a ddynodir gan reoliad 3(1) o Ran 2 o'r Atodlen i Reoliadau'r Rhestr Ganolog ac a enwir ynddi;

ystyr “Rheoliadau'r Rhestr Ganolog” (“*Central List Regulations*”) yw Rheoliadau Rhestr Ardrethu Canolog (Cymru) 1999(8); ac

ystyr “y rhestr ganolog” (“*the central list*”) yw'r rhestr ardrethu annomestig ganolog i Gymru a luniwyd ar 1 Ebrill 2000.

(2) Mae unrhyw gyfeiriad yn y Rhan hon at hereditamentau a feddiennir gan berson yn cynnwys cyfeiriad, yn achos hereditamentau nas meddiennir, at hereditamentau a berchnogir gan y person hwnnw, a dehonglir cyfeiriadau at feddiannu yn unol â hynny.

(3) Mae unrhyw gyfeiriad yn y Rhan hon neu yn yr Atodlen at berson dynodedig wrth ei enw yn gyfeiriad at y cwmni sy'n dwyn yr enw hwnnw ar y dyddiad y cofnodwyd yr enw ar y rhestr ganolog.

Gwerthoedd Ardrethol

8. Yn achos pob dosbarth ar hereditament, ni fydd paragraffau 2 i 2B o Atodlen 6 i'r Ddeddf yn gymwys mewn unrhyw flwyddyn pan fydd y rhestr ganolog mewn grym ac

- (a) yn y flwyddyn sy'n dechrau ar 1 Ebrill 2000 y swm a bennir ar ei gyfer yn yr Atodlen fydd y gwerth ardrethol; ac
- (b) mewn unrhyw flwyddyn arall sy'n dechrau ar neu cyn 1 Ebrill 2004 y swm a geir drwy ddefnyddio'r fformwla safonol ar gyfer y dosbarth hwnnw fydd y gwerth ardrethol.

Hereditamentau Trosglwyddo: Y Ffactor Ailgyfrifo

9. Ar gyfer pob dosbarth ar hereditament a restrir yn Rhan A o'r Atodlen, y ffigur a geir ar gyfer y dosbarth hwnnw drwy ddefnyddio'r fformwla ganlynol fydd y ffactor ailgyfrifo mewn perthynas â blwyddyn berthnasol –

$$T \left(\frac{k - K}{K} \right)$$

lle—

T yw'r swm a bennir ar gyfer y dosbarth hwnnw yn yr Atodlen;

k yw nifer amcangyfrifedig y cilometrau mewn cylched o brif linellau trosglwyddo a feddiannwyd gan y person dynodedig yn achos y dosbarth hwnnw ar 31 Mawrth yn y flwyddyn flaenorol berthnasol; a

K yw nifer amcangyfrifedig y cilometrau mewn cylched o brif linellau trosglwyddo a feddiennir gan y person hwnnw ar 31 Mawrth 2000.

Hereditamentau Dosbarthu: Y Ffactor Ailgyfrifo

10. Ar gyfer pob dosbarth ar hereditament a restrir yn Rhan B o'r Atodlen, y ffigur a geir ar gyfer y dosbarth hwnnw drwy ddefnyddio'r fformwla ganlynol yw'r ffactor ailgyfrifo mewn perthynas â blwyddyn berthnasol —

$$T \left(\frac{v - V}{V} \right)$$

lle—

T yw'r swm a bennir ar gyfer y dosbarth hwnnw yn yr Atodlen;

v yw'r amcangyfrif o allu'r newidydd gosodedig i gynhyrchu (wedi'i fesur mewn cilofolt-amperau) o'r holl beiriannau newid trydan a feddiannwyd gan y person dynodedig yn achos y dosbarth hwnnw ar 31 Mawrth yn y flwyddyn flaenorol berthnasol; a

V yw'r amcangyfrif o allu'r newidydd gosodedig i gynhyrchu (wedi'i fesur mewn cilofolt-amperau) o'r peiriannau hynny ar 31 Mawrth 2000.

Statws *This is the original version (as it was originally made). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.*

Llofnodwyd ar ran Cynulliad Cenedlaethol Cymru o dan adran 66(1) o Ddeddf Llywodraeth Cymru 1998⁽⁹⁾;

30 Mawrth 2000

D. Elis Thomas
Llywydd y Cynulliad Cenedlaethol

⁽⁹⁾ 1998 p.38.

ATODLEN

Erthyglau 7 i 10

Dosbarthiadau ar herediament	Symiau penodol mewn £
Rhan A. Hereditamentau sydd wedi'u meddiannu ar gyfer trosglwyddo trydan	
Cwmni'r Grid Cenedlaethol ccc	19,739,327
Rhan B. Hereditamentau sydd wedi'u meddiannu ar gyfer dosbarthu trydan	
Manweb ccc	9,989,188
Midlands Electricity ccc	651,159
Trydan De Cymru ccc	27,051,852

EXPLANATORY NOTE*(Nid yw'r nodyn hwn yn rhan o'r Gorchymyn)*

Caiff yr Ysgrifennydd Gwladol, o dan baragraff 3(1) o Atodlen 6 i Ddeddf Cyllid Llywodraeth Leol 1988, ddarparu, drwy orchymyn, na ddylid prisio hereditament o ddisgrifiad a ragnodir yn y gorchymyn ar gyfer ardrethu annomestig ar y sail a nodir ym mharagraffau 2 i 2C o'r Atodlen honno (hynny yw, wrth gyfeirio at y rhent y byddai tenant tybiedig yn ei dalu am yr hereditament bob blwyddyn), ond ar sail rheolau rhagnodedig.

O dan baragraff 3(2) o Atodlen 6, caiff yr Ysgrifennydd Gwladol ddarparu, drwy orchymyn, yn achos hereditamentau annomestig sydd i'w dangos ar y rhestr ardrethu canolog i Gymru ("hereditamentau'r rhestr ganolog") na fydd sail y prisiad a gynhwysir ym mharagraffau 2 i 2B o'r Atodlen honno yn gymwys, ac yn lle hynny caiff ddarparu y bydd gwerthoedd ardrethol yr hereditamentau hynny fel y'u pennir yn y gorchymyn neu fel y penderfynir arnynt yn unol â rheolau rhagnodedig.

Breindir y pwerau hyn bellach yng Nghynulliad Cenedlaethol Cymru.

Mae erthygl 4 o'r Gorchymyn hwn (sy'n gymwys i Gymru'n unig) yn diddymu, yn ddarostyngedig i rai eithriadau, gydag effaith o 1 Ebrill 2000 ymlaen, Gorchymyn y Diwydiant Cyflenwi Trydan (Gwerthoedd Ardrethol) 1994, a wnaed o dan baragraffau 3(1) a 3(2) ac a oedd yn gymwys mewn perthynas â'r blynyddoedd yn dechrau ar 1 Ebrill 1995 neu wedyn.

Mae erthygl 5 yn rhagnodi, yn unol â pharagraff 3(1) o Atodlen 6, hereditamentau a ddefnyddir neu sydd ar gael ar gyfer eu defnyddio yn gyfan gwbl neu'n bennaf at gynhyrchu trydan drwy gyfrwng peiriannau o ddisgrifiad penodol. Mae erthygl 6 yn cynnwys rheolau ar gyfer canfod gwerthoedd ardrethol yr hereditamentau hynny yn y pum mlynedd sy'n dechrau ar 1 Ebrill 2000.

Mae erthygl 8 yn rhagnodi, yn unol â pharagraff 3(2) o Atodlen 6, gwerthoedd ardrethol hereditamentau'r rhestr ganolog a ddefnyddir neu sydd ar gael ar gyfer eu defnyddio i drosglwyddo trydan am y flwyddyn yn dechrau ar 1 Ebrill 2000. Mae erthyglau 9 a 10 yn darparu ar gyfer ailgyfrifo'r gwerthoedd ardrethol hynny bob blwyddyn am y blynyddoedd canlynol, ar sail fformwla safonol.

Statws This is the original version (as it was originally made). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.